

Lennik maakt ruimte voor troost

Een lokaal verhaal over verlies, ontmoeting en zorg voor elkaar

Project: troostcultuur in Lennik (2025–2026)

Contact: Steven De Ryck – steven.deryck@lennik.be

Waarom we hiermee begonnen

Troost laat zich moeilijk in een beleidsplan gieten. Ze ontstaat meestal in kleine gebaren: iemand die luistert, een plek waar je even mag zitten, een lied dat herinneringen oproept of een gesprek waarvoor je zelf de woorden niet vindt. Toch merkten we in Lennik dat net die kleine gebaren niet voor iedereen vanzelfsprekend zijn. Rouw en verlies kunnen mensen erg alleen maken. Tegelijk willen familieleden, burens en verenigingen vaak helpen, maar weten ze niet altijd hoe.

Daarom startte het lokaal bestuur in 2025 samen met vzw Reveil een traject rond troostcultuur. We kozen bewust niet voor één grote campagne of een programma dat volledig door de gemeente werd uitgetekend. We nodigden inwoners, vrijwilligers, verenigingen en professionele partners uit om mee te denken. Het bestuur nam vooral de rol op van verbinder: mensen samenbrengen, praktische ondersteuning bieden en ervoor zorgen dat goede ideeën ook echt konden doorgaan.

Een eerste Troostmarathonmaand in 2025

Het eerste resultaat was een maand vol heel verschillende activiteiten. In OverKop konden jongeren samen met Missing You vzw koesterstenen en troostkaartjes maken. Bij Levenslust ontstond ruimte voor creativiteit, muziek, beweging, koken, een lichtjeswandeling en een gezamenlijk vuurmoment. In het Kasteel van Gaasbeek brachten woord, muziek en verhalen mensen samen. Op de begraafplaats zorgden leerlingen van de Academie voor een ingetogen troostconcert.

De activiteiten verschilden sterk van vorm en publiek, maar vertrokken telkens van hetzelfde uitgangspunt: niemand moest uitleggen waarom hij of zij kwam. Je kon deelnemen, luisteren, maken, wandelen of gewoon aanwezig zijn. Daardoor bereikten we kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen, maar ook mensen die niet snel naar een klassiek rouwmoment zouden komen.

“Troost werd geen apart project van één gemeentelijke dienst. Het werd iets waar veel inwoners en organisaties een eigen bijdrage aan konden leveren.”

Wat na de activiteiten bleef bestaan

De Troostmarathonmaand was geen eindpunt. Op de vier begraafplaatsen kwamen brievenbussen naar de hemel. Inwoners kunnen er anoniem een brief, kaartje of tekening achterlaten. De brieven worden niet gelezen en tijdens het jaarlijkse troostconcert symbolisch via vuur en rook naar de hemel gestuurd. Op de begraafplaatsen komen ook trooststoelen: een eenvoudige uitnodiging om bij een graf te gaan zitten, samen te praten of stil te zijn.

De troostplek van Ferm verhuisde naar een zichtbare plaats langs de Lange Tramweg, vlak bij Den Bleek. In juni 2026 kwam er een rustbank. Zo werd een tijdelijk initiatief een vaste plek op een wandel- en fietsroute. In 2026 kreeg Lennik bovendien de officiële erkenning als Troostgemeente. Voor ons was dat vooral een bevestiging dat de gekozen aanpak werkt: klein beginnen, mensen betrekken en ervoor zorgen dat troost ook na een activiteit zichtbaar blijft.

In 2026 bouwen we verder

In mei en juni 2026 kwamen inwoners, verenigingen en organisaties opnieuw samen. We blikten terug op het eerste jaar, bekeken wat beter kon en verzamelden nieuwe voorstellen. Daarna werden de ideeën gekoppeld aan mensen en organisaties die ze mee wilden uitvoeren. Het najaar programma is dus opnieuw geen programma vóór inwoners, maar een programma dat samen met hen is gemaakt.

Vastgelegd programma voor het najaar

Wanneer	Wat gebeurt er?
24 september	Troostwandeling. Ferm Pajottenland wandelt van de kerk in Sint-Martens-Lennik naar de troostplek en terug. We sluiten af met een drankje en een warme babbel.
11 en 17 oktober	Bloemen voor de lege graven. In Den Bleek en het Praat- en leescafé maken inwoners bloemstukjes. Ook kinderopvang Wonderhuis doet mee. Vanaf 9 november krijgen lege graven opnieuw kleur en aandacht.
14 oktober	Troostende verhalen in Den Bleek. Anne Wyckmans brengt een warm voorleesmoment voor bezoekers van het lokaal dienstencentrum.
21 oktober	Creatieve workshop voor jongeren. Missing You vzw werkt in OverKop met jongeren van 12 tot 25 jaar rond verlies, gevoelens en creativiteit.
24 oktober	Verhalen voor kinderen. Kinderen van 3 tot 9 jaar kunnen in het Praat- en leescafé luisteren naar troostende verhalen.
24 oktober	Troostdag in het Kasteel van Gaasbeek. In het Soul Repair Café vertalen kunstenaars herinneringen naar een lied, gedicht, illustratie of brief. 's Avonds leest Leen Huet uit Weerbots.
28 oktober	Lezing Manu Keirse. In Den Bleek deelt Manu Keirse herkenbare en concrete inzichten over helpen bij verlies en verdriet.
1 november	Troostconcert bij zonsondergang. Leerlingen van de Academie brengen op de begraafplaats van Sint-Martens-Lennik muziek en bezinnende teksten.

Troost blijft ook tussen de activiteiten zichtbaar

Verspreid over Lennik komen elf luisterplekken waar voorbijgangers via een QR-code een troostgedicht kunnen beluisteren. Leerlingen van de Academie spraken de teksten in en de klas radio/podcast werkte de opnames af. Zonneliëd vzw maakte doorheen het jaar een troostdeken voor het paard Prins op de Markt. De bibliotheek zet in oktober boeken over rouw en troost in de kijker. Samen met de brievenbussen, trooststoelen en de vaste troostplek zorgen deze initiatieven ervoor dat het thema niet verdwijnt zodra oktober voorbij is.

Waarom we Lennik kandidaat stellen

De kracht van dit traject zit niet in één opvallende actie, maar in de manier waarop alles met elkaar verbonden raakt. Een jongere die iets maakt in OverKop, een kind dat naar een verhaal luistert, een vrijwilliger die bloemen schikt, een academieleerling die muziek brengt en een wandelaar die even op de rustbank gaat zitten: ze dragen allemaal bij aan dezelfde zorgzame gemeente.

De gemeente organiseert daarbij niet alles zelf. Ze brengt partners samen, helpt ideeën mogelijk maken en bewaakt dat het aanbod gratis of laagdrempelig blijft. Zo ontstond een netwerk waarin welzijn, cultuur, jeugd, onderwijs, zorg, verenigingen en inwoners elkaar vinden rond een thema dat vaak binnenskamers blijft. Dat netwerk groeit ieder jaar verder en kan ook andere gemeenten inspireren: begin met luisteren, gebruik de plekken en talenten die al aanwezig zijn en laat tijdelijke acties uitgroeien tot herkenbare rituelen en blijvende plekken.

Betrokken partners: inwoners en vrijwilligers, vzw Reveil, Ferm, Levenslust, OverKop, Missing You vzw, Kasteel van Gaasbeek, Academie, WCD Den Bleek, bibliotheek, Wonderhuis, Zonneliëd vzw en lokaal bestuur Lennik.

Relevante links & foto's

Meer informatie en pers

[Troostgemeente Lennik](https://www.lennik.be/troostgemeente)
<https://www.lennik.be/troostgemeente>

[Persinfo: Lennik officieel Troostgemeente](https://www.persinfo.org/nl/nieuws/artikel/lennik-is-nu-ook-officieel-troostgemeente/65190)
<https://www.persinfo.org/nl/nieuws/artikel/lennik-is-nu-ook-officieel-troostgemeente/65190>

[Het Laatste Nieuws: erkenning als Troostgemeente](https://www.hln.be/lennik/lennik-officieel-erkend-als-troostgemeente-project-van-en-door-inwoners~aebd910c/)
<https://www.hln.be/lennik/lennik-officieel-erkend-als-troostgemeente-project-van-en-door-inwoners~aebd910c/>